

Hlavní název: Národní politika
Datum vydání výtisku: 13.3.1909
Číslo výtisku: 72
Druh dokumentu: číslo periodika
ISSN: 1805-2444
Číslo stránky: 3

SYSTEM
♦KRAMERIUS♦

Podmínky využití

NK ČR poskytuje přístup k digitalizovaným dokumentům pouze pro nekomerční, vědecké, studijní účely a pouze pro osobní potřeby uživatelů. Část dokumentů digitální knihovny podléhá autorským právům. Využitím digitální knihovny NK ČR a vygenerováním kopie části digitalizovaného dokumentu se uživatel zavazuje dodržovat tyto podmínky využití, které musí být součástí každé zhotovené kopie. Jakékoli další kopírování materiálu z digitální knihovny NK ČR není možné bez případného písemného svolení NK ČR.

Národní knihovna ČR
Klementinum 190
110 00 Praha 1

kramerius@nkp.cz

na neodvislost soudcovskou. V Čechách se konflikty lehkomyšlné a libovolné. Až na policejního ředitelství Kříkavu jsou všechni reprezentanti nejdůležitějších úřadů v Praze Němci. Česká politika nemohla právě až dosud zabránit tomu, aby si v Čechách nedopomáhali úředníci pronásledováním národa ke kariéře. Řečník končí žádostí, aby byla jeho návrhu přiznána plnost. (Pochvala u českých radikálů.)

Pilnost návrhu Hajnova se zamítá, načež projednává se pilný návrh posl. Klofáče a soudu.

činnosti agentů-provokatérů ve službách státní policie.

Pilný návrh zní: Vláda se vyzývá, aby hned odpovědala na dotazy, které ji došly v afére zřízenec státní policie a agenta-provokatéra Hynka, jinak Viktora Maška a aby neprodleně prohlásila, že-li ochotna, učiní přítrž odsouzeníhodné činnosti policejních agentů-provokatérů.

Posl. Klofáč prohlašuje předešvím, že po jeho názoru také posl. ří. Stranský mluví a vystupuje v úloze agenta-provokatéra. Na takové úlohy řečník nebude nikdy odpovídat. Vzpomíná si téry Azevovu, která celý svět naplnila očkovitost. Také u nás existují takoví Azevové před i za Litavou, v Čechách a Charvátsku, jak to dokazuje tak sv. srbský, velezrádný proces a jméno Nastičova. Pražská policie sice chytí vraha pouze, když se sám přihlásí (Veselost u českých radikálů), ale stačí telefonický pokyn z Vídne a v několika hodinách ještě objevena velezráda, když se toho potřebuje. Řečník poukazuje na tak zvaný proces s "Omladinou" a na agenta-provokatéra Mrvu a odsuzuje jednání vídeňského liberalního tisku, který titočil na ruskou vládu pro aféru Azevovu, ale zároveň se staví v Rakousku do služeb státní policie a rakouských Azevů. Utráchnění týkaly, které byly v Hranicích proti osobě řečníkovi vídeňským téměř podniknutý, byly pouhou předehrou k této rozevzetosti a persekuci celé národně-sociální strany. Státní policie snášíla se marně různými osobami vyloučit z řečnicka důkazu, že udružuje tajné styky se Srbskem a jeho vídeňským zástupcem, kterým ostatně nezná. Byla o jeho osobě rozšířována také infamní řeč, že koupil za cizí peníze, ovšem za srbské peníze, známý dům "U zlaté husy". Až ministerstvo zahraničních záležitostí se nestydělo vyměňovat se do ryze cizích záležitostí a zádalo od pražského ministerstva zevrnbě vyšetření celé záležitosti. (Slyšel: Slyšel u českých radikálů.)

Řečník lidí pak provokativní rádění Viktora Maška, individua, které bylo sedmkrát treatáno pro zločin podvod a několikrát pro krádež, a jež hož podobenka se nenašla v albu mezinárodních zločinec (Hlas: Slyšel! Slyšel! Výkřiky u Čechů), a který se vlastně jmenuje Hynek Mašek. Tento muž byl ve službách státní policie a rádil jako provokátor, jíž v dřívějších letech mezi horinky a v neodvislosti socialistických kružích a pokusil se nyní použít také v kružích národně-sociálních. Pražská státní policie dozvídala, že Mašek stál v jejich službách pouze do 15. října. (Hlučný výkřik: Slyšel! Slyšel u českých radikálů.) Co teď činí - prohlásila - neuchinil příj v jejich službách, nýbrž patrně na rozkaz z Vídne. Řečník uvádí rádu případu o Mašku jako agenta provokátéra a připomíná, že Mašek se také chlubil, že udržuje styky s nynějším ministrem vnitra a že má dopisy z ministerstva vnitra. Není-li tomu tak, nemusí se minister vnitra nad tím pozastavovat. Nebosť i nejméně styky jsou styky a takové nutno shledávat v tom, že orgány většího úřadu utiní z Maška svého pomocníka. Mašek sloužil jako agent provokátor jak vnitřní, tak zahraniční policie. Mašek byl dvakrát v Bělehradě a sice v září a v říjnu loiského roku.

Posl. Kalina: Odkud máte na to ponize?

Posl. Klofáč: To není tajemství. Otázku jest pouze, jaký rozkaz tam měl provaděti. Mašek, kterému byla Praha jako nebezpečnému člověku policejně zakázána, obdržel náhle svolení, že se může v Praze volně pohybovat. Mašek byl povězen úkolem, ochalit česko-srbské spiknutí a velezrádu v Praze a podat o tom oficiální důkaz v dopisu. Vláda může popřídat, že Mašek jest ve službách státní policie, avšak minister vnitra necht alespoň prohlásí, proč pražská policie Maška nezatkla, když jest přece o něm zjištěno, že psal velezrádné věci.

Ministr Haerdl chtěl na základě vylhaných zpráv státní policie českou oposici co nejvíce kompromitovat. Chtěl zvlášť v kořunu vzbudit zdání, že nynější hnuti v Čechách není následkem nepřátelského postupu vlády proti českému národu, nýbrž že v Čechách existuje uměle udržovaný komplot proti státu a státní moci, který jest živen z cizích peněz a ve službách cizího státu. (Hlučný souhlas českých radikálů.) Přivřenici strany řečníkovy jsou Slované. Jim není pochybná politika na jihu a na Balkáně lhostejnou. Jim není jedno, štve-li tato

politika se zbraní v ruce proti Slovanům. Měli odvahu protestovat proti jakémukoli válečnému dobrodružství. Avšak co strana řečníkova podnikla, učinila v eře jiné. Učinila pouze to, co dle zákona činili byla oprávněna a co bylo její svatou povinností. Postavila se proti politici Aehrenthalové, kterou považuje za zhoubnou, pravě tak, jako se staví proti nepřátelské politice barona Blenertha a svob. pána Haerdtla. Česká oposice byla vládě velmi nepříjemnou, zvláště také bar. Aehrenthalovi, který se chtěl pomstít za neúspěchy zahraniční a vnitřní politiky. Proto byla vyrobena zemzráda a proto došlo k pronásledování národně-sociální strany. Pravě tak, jako v Charvátsku měla být zdravá myšlenka charvátsko-srbské jednoty pomocí různých Nastíčů jako státu nebezpečný komplot a velezrádné hnuti zkompromitováno a procesem, který jest skutečně svropským skandalem, zničena, tak měl v Čechách zlomen odpor českého národa. Když nastičeida nastrojená politickým agentem Maškem se nezdala, byly z Vídne zahájeny soudní domovní prohlidky u národně sociálních poslanců, jen aby se sehnal nějaký materiál pro soudní pronásledování všech, kdož stoží v čele národně-sociálního hnutí.

Avšak nebyla nalezena ni nejmenší věc. Lidová sněmovna má právo, žádati satisfakci za porušení imunit. (Souhlas u českých radikálů.) Zvláště bylo by to věcí konference klubovních předsedů a všech předsedy. Nebylo dbáno, jen imunity poslanců, nýbrž ani listovního tajemství, a černý kabinec opětne ožil. Řečník se ptá ministerstvského předsedy, dleží vše, co se v poslední době v Praze událo, stalo se s jeho souhlasem. Táto se ministra vnitra, je-li původcem tohoto pronásledování a bylo-li zahájeno s jeho vědomím. Tutéž otázkou kladé ministru spravedlnosti a ministru dnu Žáckovi. Ministr chtěl i národně-sociální poslance obžalovati, nýbrž však sami sedí na lavici obžalovaných. (Hlučný souhlas českých radikálů.) Zatraceněhodné prosídlovl vlády českou oposici nezníčily. Pod tlakem persekuce národně-sociální strany jen sesilila. Nespojenost, která zavírála v českém národu ve všech stranách a ve všech vrstvách, jest pouze následkem vládní politiky. Že je třeba nápravy, a ne v českém národu, který nezádající nic jiného, než rovné právo a spravedlnost a nedá se nikým potlačiti, nikým vysmívat a snížovat. (Hlučná pochvala a potlesk u českých radikálů.)

Odpověď ministra bar. Haerdtla.

Ministr vnitra bar. Haerdl prohlašuje, že údaje "Českého Slova" o aféře Maškové dal vyslechnit a že na základě výsledku tohoto vyšetřování může ujistit, že ani Hynka Maška, ani jiné osoby nebylo státními policejními úřady používáno za agenta-provokatéra. (Odpor českých radikálů.)

Předseda: Prosím o klid, pánové!

Ministr vnitra bar. Haerdl (pokračuje): Pražské policejní ředitelství vynasnažilo se hned po uveřejnění dotyčného článku vyšetřit tvrzení uveřejněná a požadalo vydávání resp. redaktora "Českého Slova" o sdělení důkazu, který pře se nalézal v jejich rukách (Výkřiky a bluk), aby jich mohlo použít za podklad trestního jednání proti Maškovi. Ale tato žádost byla bezvýsledná. Za to, co se klade za vinnu uvedenému Maškovi, který jest mi o všem naprostě neznám, nemohou být činěny zodpovědnými úředními orgány. Jsem nucen připomenout, že považuji používání jacykhkolii agentů-provokatérů v policejní službě za prostredí naprostě nepřípustné, závratitelné. (Pochvala a potlesk u Němců.) Takový postup nemůže strpěti žádná svědomitá vláda. Nerozkapuje si také prohlásit, že, doviní-li se o provinění některého podřízeného orgánu v této věci, vystoupí proti němu se vši přistnosti. Poněvadž předešly řečník zmínil se o trestních vyšetřováních, jež byla nedávno v Čechách zahájena, pojme národní politikou, že všichni soudní a bezpečnostní orgány v Čechách mají všechny možnosti k domovním prohlidkám nebylo lze podnes dostati. Ve případě posl. Klofáče byla porušena též imunita delegační, protože mandát delegační vyprážen jen rozpuštěním sněmovny. V případě advokáta dra Hübchmanna, v jehož domě byla vykonána domovní prohlídka a spisy zabaveny, byl porušen též rád advokátní, dle kterého advokát jest oslobozen od povinosti, vydávati svědecky v čestivém výpovídání. Spolek pražských advokátů podal stížnost proti domovní prohlídce v kanceláři advokátové. Původem všich nepokojů v Praze nebyl nikdo jiný než vláda. Chce-li mít minister vnitra pokoj a pořádek, nechť vláda jen splní svou povinnost vůči českému národu. (Hlučná pochvala u českých radikálů.)

Po návrhu posl. Jedka rozprava skončena.

Generální řečník (pro) posl. Němců uvádí, že velezrádcem je ten, kdo nezachovává ústavní zákon a vráhí fisi svým frivilním jednáním do všeobecné nebezpečí. V Praze vládne korupční constata. Na dokladě toho uvádí řečník rádu případu, v nichž byli policisté podplacení lidé, by konali v sociálně-demokratických organizacích služby spiclu, a brojí pak proti militarismu, jehož utraty musí platiti jen dělnici. Strana řečníkova bude hlasovat pro pilnosť návrhu. (Pochvala u soc.-dem.)

Posl. Klofáč praví v doslovou, že Rakousko má neštěstí, že v kritických dobách má neschopné ministry. (Zívá pochvala u čes. rad.) Odpověď ministra vnitra jest taková, jaká dává se vždycky, je-li minister věhnut do úzkých. Řečník chtěl odhaliti pouze spiclovský systém v Rakousku. Mašek a Nastič ilustrují nynější systém, jenž byl nucen snížiti se k takovým lumenům. Mašek leží nyní pod jménem Herzog na německé klinice v Praze. Byl při na něho vydáván zályk pro podvod. Vzdušnou nebyl zatčen. Jistý Studná žádal vlastně za zaplacenou činnost ve službě státní policie. Nyní nachází se v blázinci. Jistý Vrdoljak, jenž z rozkazu státní policie v Sarajevu vykonával spiclovské služby, stál vládu od r. 1893 při nejmenším čtvrt milionu korun. Čest a bezpečnost všech jsou ohroženy, dokud trpě bude systém agentů-provokatérů. Vláda se nadobro blamovala. Baron Haerdl jest vinníkem. Domnívá se, že výkonavá velká státnická čin. Ale v pravdě se celá vláda učinila směšnou. Proti nepočitosti a policejnímu provokativnímu systému bude řečník bezohledně bojovat. Nelze strpěti, aby čest českého lidu byla výkřiky a bluky výkřiky. Některé z uvedených událostí byly a to, aby poškodily také dobrav pověst a zájmy českého národa netoliko v Lužemsku, nýbrž i v cizozemsku. (Bluk a výkřiky.)

Předseda: Prosím o klid, pánové!

Ministr dr. Š. Haerdl: Vláda jest, jako každý, kdo zná pouhé a soudi nepředpojaté, převedena o loyalitě a vlastenecku českého národa. (Hlučná pochvala.) Pravé proto však kladla vláda tím spise věnu na to, aby praví vinníci byli před neodvislým soudem zjištěni a aby pro jednání jednotlivců nebyl poškozen celek. Ti, kdož se cíti nevinnými, nemusí se báti soudního výroku. (Pochvala u Němců. Výkřiky a velký bluk u českých radikálů.)

Když ministr skončil, pokoušel se čeští radikálové za hlučných projevů proniknouti k ministerské lavici, bylo jim v tom však všechno zabráněno na kapejním sítím. Zakročení pořadatelů a některých poslanců, mezi nimi také hr. Sternberka, podařilo se po nějaké době přiměti české radikály, aby opustili husté naplněný polokruh před ministerstvskou lavicí.

Posl. Hrázský (slovensky, pak německy) upírá vládu schopnost, zahájití národní mládež, jež nejdříve sama iniciativu působí v držení a stváni českého národa. Ještě nejsvětější povinností lidového parlamentu, povoliti vládu, které učinily svým programem a násilování národa a bezpráví, a demoralisování správy. Konečně prohlašuje řečník naproti dnešním vývodom posl. ří. Stranského, že čeští poslanci pořádají pod svou důstojností, aby byl i jediným slovem reagovati na nekvalifikovaně splílení českému národu, hlavnímu městu Praze a starostovi dru Grošovi. (Hlučná pochvala u Čechů.)

Poslanec dr. Baza (česky a německy) projevuje podiv, že ministr vnitra měl odvahu popírat, co poslanec Klofáč dokázal na základě spolevného materiálu. Minister nemohl zapřít, že Maška bylo používáno státní policií a jest povinen, popírá-li pravdivost sdělení posl. Klofáče, provést díkaz svého názoru. Se satisfakci vzal řečník na vědomi, že také ministr pořádají agentů-provokatérů za prostředek zavřitelný, protestuje však co nejrozehnější proti tomu, aby ministr svob. pán Haerdl, který přinesl Praze tolík nestěsti a bezpráví, považoval se za oprávněnou vydávati se za ochránce českého národa. Také proti tonu řeči ministrovy řečník se obražuje. (Hlučná pochvala u českých radikálů. Výkřiky: Abzug Haerdt!) Ještě významno, že stíhání bylo zahájeno jen proti poslancům českým. Žádání vydání většiných rozhodnutí k domovním prohlidkám nebylo lze podnes dostati. Ve případě posl. Klofáče byla porušena též imunita delegační, protože mandát delegační vyprážen jen rozpuštěním sněmovny. V případě advokáta dra Hübchmanna, v jehož domě byla vykonána domovní prohlídka a spisy zabaveny, byl porušen též rád advokátní, dle kterého advokát jest oslobozen od povinosti, vydávati svědecky v čestivém výpovídání. Spolek pražských advokátů podal stížnost proti domovní prohlídce v kanceláři advokátové. Původem všich nepokojů v Praze nebyl nikdo jiný než vláda. Chce-li mít minister vnitra pokoj a pořádek, nechť vláda jen splní svou povinnost vůči českému národu. (Hlučná pochvala u českých radikálů.)

Posl. Baza (česky a německy) podává skončenou. Generální řečník (pro) posl. Němců uvádí, že velezrádcem je ten, kdo nezachovává ústavní zákon a vráhí fisi svým frivilním jednáním do všeobecné nebezpečí. V Praze vládne korupční constata. Na dokladě toho uvádí řečník rádu případu, v nichž byli policisté podplacení lidé, by konali v sociálně-demokratických organizacích služby spiclu, a brojí pak proti militarismu, jehož utraty musí platiti jen dělnici. Strana řečníkova bude hlasovat pro pilnosť návrhu. (Pochvala u soc.-dem.)

Posl. Klofáč praví v doslovou, že Rakousko má neštěstí, že v kritických dobách má neschopné ministry. (Zívá pochvala u čes. rad.) Odpověď ministra vnitra jest taková, jaká dává se vždycky, je-li minister věhnut do úzkých. Řečník chtěl odhaliti pouze spiclovský systém v Rakousku. Mašek a Nastič ilustrují nynější systém, jenž byl nucen snížiti se k takovým lumenům. Mašek leží nyní pod jménem Herzog na německé klinice v Praze. Byl při na něho vydáván zályk pro podvod. Vzdušnou nebyl zatčen. Jistý Studná žádal vlastně za zaplacenou činnost ve službě státní policie. Nyní nachází se v blázinci. Jistý Vrdoljak, jenž z rozkazu státní policie v Sarajevu vykonával spiclovské služby, stál vládu od r. 1893 při nejmenším čtvrt milionu korun. Čest a bezpečnost všech jsou ohroženy, dokud trpě bude systém agentů-provokatérů. Vláda se nadobro blamovala. Baron Haerdl jest vinníkem. Domnívá se, že výkonavá velká státnická čin. Ale v pravdě se celá vláda učinila směšnou. Proti nepočitosti a policejnímu provokativnímu systému bude řečník bezohledně bojovat. Nelze strpěti, aby čest českého lidu byla výkřiky a bluky výkřiky. Některé z uvedených událostí byly a to, aby poškodily také dobrav pověst a zájmy českého národa netolikov v Lužemsku, nýbrž i v cizozemsku. (Bluk a výkřiky.)

Ministr vnitra chtěl na základě vylhaných zpráv státní policie českou o poslance co nejvíce kompromitovat. Chtěl zvlášť v kořunu vzbudit zdání, že nynější hnuti v Čechách není následkem nepřátelského postupu vlády proti českému národu, nýbrž že v Čechách existuje uměle udržovaný komplot proti státu a státní moci, který jest živen z cizích peněz a ve službách cizího státu. (Hlučný souhlas českých radikálů.) Přivřenici strany řečníkovy jsou Slované. Jim není pochybná politika na jihu a na Balkáně lhostejnou. Jim není jedno, štve-li tato